

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Marija-Biserka Jerman

FDA-suglasna bojila za polimer Eastman Tritan tvrtke Lanxess

Macrolex je prvi izbor

Leverkusen – Bojila iz niza Macrolex tvrtke Lanxess ponovno su se afirmirala u području plastičnih masa. Poznati američki institut Keller and Heckman, Washington, D. C. potvrdio je temeljem ispitivanja i opsežnih toksikoloških testiranja da Macrolexom obojeni Eastman Tritan odgovara zahtjevima američke agencije Food and Drug Administration (FDA). Koncern za specijalnu kemiju Lanxess je u suradnji s Eastman Chemical Company izabrao deset Macrolex-tipova za dokazivanje njihove osobite prikladnosti u bojenju kopolimera.

Globalna tvrtka Eastman Chemical Company sa sjedištem u Kingsportu u američkoj saveznoj državi Tennessee vodeći je proizvođač poliesterskih plastičnih masa za ambalažu. Godine 2007. plasiranjem Eastman Tritana donijela je na tržiste polimer koji je proziran i termički i kemijski stabilan. Dodatna njegova prednost je da ne sadrži bisfenol A (BPA).

"Zahvaljujući bojilima Macrolex, kupci mogu primjenom Eastman Tritana razlikovati proizvode", naglašava Lucian Boldea, poslovni direktor segmenta Speciality Plastic Business u tvrtki Eastman. "Izbor tih bojila izvršen je u neposrednoj suradnji s tvrtkom Lanxess kako bi se našim kupcima ponudila raznolikost bojila za plastične mase u sukladnosti sa smjernicama agencije FDA".

"Naših deset bojila Macrolex prisutno je u volumnom udjelu od 0,2 % prema propisu FDA. U toj koncentraciji ostvaruje se intenzivna boja", ističe Jim Rediske, stručnjak za tehnički servis i razvoj u poslovnoj jedinici Functional Chemicals tvrtke Lanxess.

Bojila Macrolex ispunjavaju brojne zakonski propisane uvjete za primjenu u ambalaži živežnih namirnica i dječjim igračkama. Njima se postižu izvrsni rezultati obojenja amorfnih polimera. Pri tome se ostvaruju nijanse boje od prozirne do intenzivno pokrivaće, ovisno o polimeru i kombinaciji bojila. Daljnje prednosti su intenzitet boje, odličan sjaj boje, vrlo dobra postojanost na vremenske uvjete kao i postojanost na svjetlosti i toplini.

Opsežne obavijesti o bojilima tvrtke Lanxess za bojenje plastičnih masa nalaze se na internetskoj stranici www.macrolex.de.

H. K.

Gospodarska suradnja s Ruskom Federacijom

Moguća područja suradnje Rusije i Hrvatske su u poljoprivredi, prehrambenoj i drvojnoj industriji, energetici, brodogradnji te proizvodnji odjeće i obuće.

Veliko zanimanje ruskih kupaca izazvao je nastup hrvatskih vinara u Moskvi.

H. K.

Dodijeljena priznanja tvrtkama istočne Hrvatske

Članovi Gospodarskog vijeća HGK – Županijske komore Vukovar dodijelili su priznanja Zlatna kuna uspješnim tvrtkama Vuko-

varsко-srijemske županije za 2010. godinu. Zlatnu kunu primile su tvrtke Vuković Company iz Vukovara, Grad-Export iz Vinkovaca i Sanitet 32 iz Vukovara. Ove godine županijskoj Sladorani dodijeljena je Kristalna kuna za najbolje rezultate velikih tvrtki.

H. K.

Tuče uništile više od 1000 tona duhana

Iz ovogodišnjih berbi otkupljeno je 9371 tona duhana. Ukupna vrijednost otkupljenih količina je oko 100 milijuna kuna, a isplate proizvođačima izvršene su do Božića.

H. K.

Hrvatska vina na tržištu vina u Kanadi

Iznimno kvalitetna graševina 2009. iz Vina Belje i De Mar Teran 2008. iz Istravina zadovoljili su stroge kriterije ulaska na prilično zatvoreno kanadsko tržište vina. Prve količine vina bit će dostupne u dućanima pokrajine Ontario, gdje je najveće tržište vina u toj zemlji.

H. K.

Kvalitetne voćne rakije

U Hrvatskoj se godišnje popije 83 litre piva i 40 litara vina po stanovniku, a rakija i žestoka pića su na trećem mjestu. Osječko natjecanje proizvođača voćne rakije pokazuje porast zanimanja za tim pićem budući da je ove godine prijavljeno 25 % više uzorka nego lani iz cijele Hrvatske. HGK – ŽK Osijek godinama ima odličnu suradnju sa stručnjacima osječkog Prehrambeno-tehnološkog fakulteta.

Kvaliteta voćnih rakija sve je veća. Raznovrsnost voća od kojeg se proizvode rakije sve je veća. Najbrojnije su rakije od šljiva, krušaka, grožđa, jabuka, marelica i bresaka, dok su manje zastupljene rakije od dunje, rogača, drijenka, višnje, trešnje i gloga.

Organoleptičko ocjenjivanje uzorka rakije provodi se temeljem Pravilnika, pri čemu se primjenjuje njemačka DLG-metoda, standardna metoda za ocjenjivanje alkoholnih pića. Ocjenjuju se boja, bistroća, miris i okus te dojam koji ostavlja uzorak.

H. K.

Inteligentna odjeća prilagođava se vanjskoj temperaturi

Tekstilno-tehnološki fakultet iz Zagreba i Hrvatski institut za tehnologiju proizveli su inteligentnu odjeću koja se prilagođava vanjskoj temperaturi. Taj projekt vrijedan je dva milijuna kuna, a izvodi se pod nazivom "Odjeća s adaptivnim termoizolacijskim svojstvima".

H. K.

Metaloprerađivačka industrija u Međimurskoj županiji uspješno posluje

U prvoj polovini 2011. godine metaloprerađivačka industrija osvarila je ukupne prihode od 867 milijuna kuna, što je 26,8 % više

nego u istom razdoblju 2010. godine. Prihod međimurskog gospodarstva porastao je s 4,42 milijarde na 4,98 milijardi kuna, što je porast od 12,6 %. Udio prihoda metaloprerađivačke industrije u gospodarstvu Međimurja povećao se od 15,5 % u prvoj polovini 2010. godine na 17,4 % u istom razdoblju 2011. godine. Rashodi gospodarstva Županije zabilježili su rast s 4,27 milijardi na 4,72 milijarde kuna, što je porast od 10,5 %.

U prvih šest mjeseci 2011. godine investicije u imovinu međimurskih metaloprerađivačkih tvrtki iznosile su 45 milijuna kuna, što je 15,4 % više nego u istom prošlogodišnjem razdoblju. H. K.

Nova tvornica namještaja

Prije nekoliko godina osječki poduzetnik M. Mrša izradio je komad namještaja posebnu policu, koja se svijedla mnogima, te je od tada prijatelje opskrbljivao želenim komadima namještaja. Uvidjevši kako je mnogima potreban namještaj izrađen po mjeri, osniva vlastitu tvrtku Modo interijer studio.

Tvrtka izrađuje pločasti namještaj, dizajnira i izrađuje kuhinje koje su poznate širom Slavonije. Proizvodnju dizajniranih komada namještaja od punog drveta Modo interijer studio izložio je na sajmu u Ljubljani i Kölnu. Zainteresirani s europskog tržišta uputili su prve narudžbe. Uz potporu HBOR-a i HAMAG-a te povoljno kreditiranje tvrtka je nabavila suvremenu tehnologiju i započela izgradnju nove tvornice namještaja u Poslovnoj zoni Darda, sjeverno od Osijeka. Proizvodni kapaciteti su rasprodani.

Od londonske dizajnerice otkupljen je dizajn za deset proizvoda (stolovi, komode, kreveti i sl.). S plasmanom proizvoda nema problema jer potražnja inozemnih kupaca iz Njemačke, Švedske i Velike Britanije nadmašuje proizvodne kapacitete. H. K.

Zvijezda bilježi 95 godina poslovanja

Godine 2011. Zvijezda, prva hrvatska tvornica ulja, bilježi 95. godišnjicu poslovanja. Zvijezda je godinama unaprjeđivala proizvodni proces i uvela nove proizvode poput raznih vrsta margarina i majoneza. H. K.

Inovativni proizvodi tvrtke Wacker

Njemačka tvrtka Wacker AG prikazala je svoje inovativne proizvode iz područja polimerne proizvodnje i silicijskih proizvoda. Prikazali su nove hibridne tehnologije za oslojanje, građevinarstvo i industrije adheziva i brtiva. Za trajne industrijske obloge su smole za oslojanje površina i novi silicijski intermedijeri, kao i čvrste smole i pirogeni SiO₂. Konstrukcijsko područje usmjereno je na fasade, vodonepropusnost i njihovu dugotrajnu zaštitu. Nove kompozitne disperzije pružaju blistave fasade u sjajnim bojama. Tekući hibridni polimeri daju nepropusne površine, a nova polimerna veziva i silicijski aditivi omogućuju raznovrsne formule za unutarnju i vanjsku uporabu. Program Wackera odnosi se i na proizvode za ljepila za podne obloge i ljepila za drvo, za papirnu industriju i materijale za pakiranje, brtve od silicijskih materijala i adhezive velike čvrstoće. Silres® IC 368 je intermedijerna tekuća silicijska smola bez otapala za trajne obloge visokootporne na klimatske nepogode, koja se može upotrijebiti za modifikaciju industrijskih obloga za drvo, metal ili metalne trake. Niz kopolimera vinil-klorida i vinil-acetata Vinnol® namijenjen je za tinte za graviranje i druge tinte, za toplinsko zavarivanje metalnih i metaliziranih podloga, polimernih obloga i drvnih lakova, za sustave za zatvaranje farmaceutskih i prehrabnenih pakiranja i dr. Kon-

strukcijski materijali, proizvodi Vinnapas®, s novom kompozitnom disperzijskom tehnologijom, povezuju anorganske čestice SiO₂ i organske polimerne čestice u proizvodnji trajnih fasadnih boja, sa smanjenim rizikom od pojave pljesni i drugih onečišćenja. U kombinaciji sa smolama Silres® omogućuje trajnu, fleksibilnu, čvrstu zaštitu fasada. Za vanjsku i unutarnju upotrebu pogodne su disperzije Vinnapas® na osnovi kopolimera vinil-klorida, etilena i vinil-acetata. Ekološke boje za fasade omogućuju materijale bez plastifikatora i drugih otapala, sadrže malo formaldehida i proizvode se bez upotrebe alkilfenol-ektoksilata. Geniosil® W, također ekološki neopasan proizvod za tehnologiju lijepljenja tekućim materijalom, namijenjen za velike površine, kao što su ravni krovovi, terase i temeljni zidovi, povezuje kvalitete poliuretana i silikona u jednom proizvodu.

M. B. J.

ICI u Kini

Jedinica National Starch tvrtke ICI izgradila je u industrijskoj razvojnoj zoni Songjiang u Shanghaju jedinicu vrijednu 20 milijuna dolara za emulzijsku proizvodnju za potrebe proizvodnje škrubnih proizvoda za prehrambenu industriju. Proizvodnja je namijenjena azijskom tržištu. Tvrtka je već pokrenula tehnički centar i tvornicu za konstrukcijske polimere u Kini.

M. B. J.

Država financira etanol iz celuloze

Tvrtka Mascoma, koja razvija tehnologiju za proizvodnju etanola iz celuloze, dobila je potporu države New York za izgradnju tvornice za pilotnu proizvodnju etanola na bazi celuloznih sirovina od muljeva iz papirne proizvodnje, drvnih otpadaka, šiblja i kukuruznog otpada. Postrojenje je na lokaciji do Genencora, koji proizvodi enzime kojima će opskrbljivati i novu tvornicu.

M. B. J.

Sajam industrijske tehnologije za oslojanje u Karlsruhe, 2012.

Međunarodni 4. sajam tehnologija za industrijsko oslojanje PaintExpo održat će se u Karlsruhe, Njemačka, od 17. do 20. travnja 2012. s istaknutom temom: učinkovitost materijala i energije kao poticaj inovacijama. Povećana učinkovitost tih čimbenika od velike je važnosti u procesima oslojanja. Odgovarajuća rješenja prikazat će na izložbi velik broj prijavljenih izlagачa, a odnose se na postupke od predobrade do kontrole kvalitete oslojanja. Bez obzira na industrijsko područje ili materijal koji se oslojava, metal, plastika, staklo, drvo i dr., postoji potreba za poboljšanjem učinkovitošću i istodobno povećanom kvalitetom i uz ekološki aspekt u svim segmentima tržišta. Prisutni izlagači iz područja opreme, primjenjenih tehnologija za bojenje, sušenje, sustave umrežavanja, konvektora, automatizacije, robotike, predobrade, mjerne tehnike i testiranja, kontrole kvalitete, servisa, kao i tržišta, prikazat će razvoj inovacija i nove trendove u svim područjima tehnologija.

Dodatne informacije na internetskoj stranici www.paintexpo.com ili e-poštom info@paintexpo.de.

M. B. J.